

Силабус навчальної дисципліни
«Вступ до мовознавства»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Вступ до мовознавства
Кількість кредитів	3
Шифр навчальної дисципліни	ОК 9
Прізвище, ім'я, по батькові викладачів	Янков Анатолій Вікторович Семегин Тетяна Станіславівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент -
Посада викладачів	доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання; доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання
Електронна адреса кафедри	angl.kaf.kogpa@gmail.com
Профайл викладачів	 <p>Янков Анатолій Вікторович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання КОГПА ім. Тараса Шевченка, викладач вступу до мовознавства, практики усного і писемного мовлення, історії мови. Автор понад 70-ти наукових та навчально-методичних праць, у тому числі «Англійська мова для студентів-медиків: анатомічна, клінічна і фармацевтична термінологія», «Латинська мова і основи медичної термінології»; «Інновації у словниковому складі англійської мови початку 21 ст. (англо-український словник)», «Нова розмовна лексика і фразеологія (англо-український словник)», «Англо-український словник нової лексики і фразеології англійської мови сфери медицини та охорони здоров'я».</p> <p>https://www.facebook.com/profile.php?id=100034161407125</p>

Семегин Тетяна

Станіславівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання КОГПА ім. Тараса Шевченка, викладач вступу до мовознавства, практичного курсу англійської мови, практичної граматики англійської мови, порівняльної типології англійської та української мов. Викладач має 16-річний досвід роботи за фахом, автор понад 20-ти наукових та навчально-методичних праць, у тому числі навчально-методичного посібника із Вступу до мовознавства (за вимогами кредитно-трансферної системи навчання). Сертифікований учасник он-лайн вебінарів з підвищення кваліфікації (курс «Exploring the world of English language teaching» на міжнародній освітній он-лайн платформі «Future Learn»; «English for Media Literacy» на освітній он-лайн платформі «Prometheus»; тренінг «Цифрова грамотність освітян» на он-лайн платформі «4 People»; «Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах» на он-лайн платформі «4 People»; серія тренінгів на міжнародних освітніх он-лайн платформах «Dinternal Education» та MM Publications (2019-2021 р.р.).

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100012149804966>

Е-mail викладачів	yankov@meta.ua semehynt@gmail.com
Профайл дисципліни	https://tm3.kisil.pp.ua/course/view.php?id=202 (для отримання доступу до матеріалів слід зареєструватися на освітній платформі Moodle). «Вступ до мовознавства» є одним із обов'язкових освітніх компонентів, що викладається у II семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Розклад консультацій	Очні консультації, онлайн консультації (yankov@meta.ua semehynt@gmail.com)
Час проведення	Щовівторка з 14.00 до 16.00
Місце проведення	Ауд. 56

Постреквізити	Передбачається можливість застосування результатів навчання, здобутих у процесі засвоєння курсу, при вивченні дисциплін Практична фонетика, Практична граматики, Практики усного і писемного мовлення.
----------------------	--

ПРИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	<p>Мета вивчення дисципліни – допомогти студентам опанувати теоретико-методологічні засади мовознавчої науки, навчити аналізувати, узагальнювати та зіставляти фонетичні, лексичні, граматичні, фразеологічні явища та процеси на матеріалі різних мов.</p> <p>Курс спрямований на формування у студентів таких професійних компетентностей:</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК2 Здатність навчатися та самонавчатися, продовжувати навчання із значним ступенем автономії.</p> <p>ЗК5 Здатність знаходити, інтерпретувати та застосовувати інформацію з різних джерел.</p> <p>ЗК6 Здатність застосовувати знання на практиці.</p> <p>ЗК14 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Фахові компетентності (ФК):</p> <p>ФК1. Здатність до застосування сучасних методологічних, наукових і практичних основ предметної спеціалізації</p> <p>ФК6. Здатність до перенесення лінгвістичних знань і навчально-практичного досвіду в процес навчання іноземної мови, до розвитку мовної уваги та виявлення подібностей і відмінностей у різних мовах.</p>
ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання (ПРН). Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>ПРН3. Визначати сутність процесів навчання й виховання у середній школі, їх</p>

психолого-педагогічні основи в загальних поняттях та термінах, що є необхідним для успішної практичної діяльності.

ПРН4. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти реального освітнього процесу та використовувати їх для планування, організації та реалізації прикладного мікродослідження з методики навчання іноземної мови та психолого-педагогічних дисциплін, презентувати його результати.

ПРН7. Розробляти, планувати, організовувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем організації освітнього процесу закладів загальної середньої освіти.

ПРН8. Демонструвати уміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері дисциплін загальної та професійної підготовки при розв'язанні практичних соціально-професійних та лінгводидактичних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН13. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі набутих компетентностей із дисциплін професійної підготовки.

ПРН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їх обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами дисциплін професійної підготовки з обраної спеціальності та спеціалізації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач ВО повинен

- знати теоретичні засади мовознавства як науки в межах матеріалу змістових модулів;
- диференціювати базові дихотомічні терміни: мова та мовлення, синхронія та діахронія;
- знати ключові теорії та гіпотези походження мови;
- диференціювати основні форми існування мови: літературна мова, загальнонародна мова, піджин, діалект;
- вміти класифікувати мови відповідно до генеалогічної та типологічної класифікацій;
- знати особливості системної організації мови; основні та проміжні мовні рівні,

	<p>одиниці всіх мовних рівнів та існуючі між ними відношення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструвати знання щодо змісту основних розділів лінгвістики; - вміти самостійно аналізувати фонетичні одиниці, явища та процеси; - диференціювати граматичне та лексичне значення, знати основні способи вираження граматичних значень, а також типи граматичних категорій; - аналізувати одиницю морфологічного рівня — морфему та визначати типи морфем; - вміти аналізувати ізоморфні та аломорфні типи словосполучень і речень; - вміти аналізувати самостійні та службові частини мови у зіставному аспекті; - знати особливості порядку слів у мовах світу; - диференціювати терміни “лексема” і “слово”, знати основні лексико-семантичні категорії та типи лексичних значень слів; - вміти самостійно аналізувати ознаки фразеологізму, знати ключові класифікації фразеологічних одиниць; - диференціювати різні типи словників; - застосовувати здобуті теоретичні знання для аналізу мовних і мовленнєвих явищ, процесів та феноменів; - використовувати набуті знання та вміння під час вивчення інших лінгвістичних дисциплін.
ФОРМАТ КУРСУ	Лекційні заняття, семінарські заняття, індивідуальні та групові консультації.
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	лекція-діалог, проблемний виклад матеріалу, метод спостереження й аналізу мовних фактів, організація самостійного пошуку матеріалу, робота з науковою літературою, використання мультимедійних технологій, аналіз відео-фрагментів, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемних ситуацій, частково-пошуковий, дослідницький, інтерактивні методи (брейнстормінг, робота в командах, метод кейс-стаді).
ФОРМИ КОНТРОЛЮ	усне опитування (індивідуальне, фронтальне) під час семінарських занять, перевірка конспектів першоджерел, оцінювання практичного виконання різноманітних завдань і вправ, заслуховування доповідей і академічних есе, представлення відео-презентацій,

	експрес-тести, підсумкові модульні тести, підсумкова контрольна робота.
ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ/ОБЛАДНАННЯ	робоча програма; стислі конспекти лекцій (у т.ч. електронний варіант); навчально-методичний посібник для семінарських занять; питання до семінарських занять (у т.ч. електронний варіант); практичні завдання за тематикою змістових модулів (у т.ч. електронний варіант); презентації до семінарських занять у форматі PowerPoint; фрагменти відео-ресурсів за тематикою навчального контенту; тестові завдання (на паперових носіях, у системі КТС); індивідуальні навчально-дослідні завдання; електронні версії інформаційного забезпечення зі списку рекомендованої літератури.
Повний зміст курсу викладено в Робочій програмі навчальної дисципліни «Вступ до мовознавства» на сайті Академії та на платформі Moodle .	

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні питання мовознавства.

Тема 1. Мовознавство як наука. Мова, мовлення, мислення. Предмет мовознавства. Практичне та теоретичне значення мовознавства. Виникнення мовознавства як науки. Зв'язок мовознавства з іншими науками. Функції мови. Методи дослідження мови. Синхронія та діахронія. Знак, знакова система й семіотика. Дихотомія “мова” та “мовлення”: історичний аспект і сучасний стан. Мова та мислення.

Тема 2. Походження та сутність мови. Мова й суспільство. Проблема походження мови. Теорії та гіпотези походження мови. Природа та сутність мови. Соціальна природа мови. Форми існування мови: літературна мова, загальнонародна мова, койне, піджин, креольська мова, діалект. Закономірності розвитку мов. Розвиток і функціонування мов у різні історичні епохи. Вплив суспільства на розвиток і функціонування мови. Мовні ситуації та мовна політика. Національна мовна політика.

Тема 3. Мови світу. Генеалогічна та типологічна класифікації мов. Принципи класифікації мов світу. Генеалогічна класифікація мов. Індоевропейська сім'я мов. Типологічні класифікації мов. Типологічна класифікація мов на морфологічному рівні. Типологічна класифікація мов Дж. Грінберга. Синтаксична типологія І. І. Мещанинова.

Змістовий модуль 2. Системний характер мови.

Тема 4. Мова як система. Поняття системи і структури мови. Мовні рівні. Одиниці мови, їх функції. Парадигматичні, синтагматичні та ієрархічні відношення між одиницями мови. Зміни на різних рівнях мовної структури. Розділи мовознавства, що вивчають систему та структуру мови.

Тема 5. Фонетика. Фонетика як розділ науки про мову. Фази артикуляції. Аспекти вивчення звуків мови. Поняття фонем. Функції фонем. Зіставна характеристика звука та фонем. Класифікація звуків. Фонетичні одиниці. Фонетичні процеси. Фонологічна система. Орфоепія. Транскрипція. Транслітерація.

Тема 6. Граматика. Морфеміка. Граматика. Морфологія, синтаксис, словотвір. Граматичне значення. Типи граматичних значень. Способи вираження граматичних значень. Граматична форма слова. Граматична категорія. Типи граматичних категорій. Лексико-граматичні розряди. Морфеміка як розділ мовознавства. Поняття про морфему. Види морфем.

Тема 7. Частини мови. Словосполучення. Речення. Частини мови. Критерії виокремлення частин мови. Характеристика основних частин мови. Зіставна характеристика частини мови в різних мовах світу. Словосполучення. Типи словосполучень. Типи синтаксичних зв'язків. Проблема визначення речення. Специфічні ознаки речення. Актуальне членування речення.

Тема 8. Лексико-семантична система мови. Лексикологія як розділ мовознавства. Проблема визначення слова. Співвідношення “слова” й “лексеми”. Порівняльна характеристика слова та морфеми. Лексичне значення слова. Типи лексичних значень слів. Лексико-семантична система мови. Типи відношень у лексиці. Лексико-семантичні категорії: полісемія, омонімія, синонімія, антонімія, гіперо-гіпонімія, конверсія. Словниковий склад мови. Історичні зміни в лексичній системі мови.

Тема 9. Фразеологія. Лексикографія. Фразеологія як розділ мовознавства. Поняття про фразеологізм, його основні ознаки. Проблема класифікації фразеологізмів. Семантичний підхід до класифікації фразеологізмів. Структурна класифікація фразеологізмів. Класифікація фразеологічних одиниць за походженням (генетична класифікація). Лексикографія як розділ мовознавства. Типи словників.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин. Для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; дотримуватись дедлайнів у виконанні завдань; брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, підсумковий контроль).

Відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Консультації

Якщо у студентів виникають питання, то вони можуть звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також студенти можуть звернутись на кафедру за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

Академічна доброчесність

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності у порядку, визначеному [Положенням про академічну доброчесність в КОГПА ім. Тараса Шевченка](#), [Положенням про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі КОГПА ім. Тараса Шевченка](#).

Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до положення Академії про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-neformalnu-osvitu.pdf>), може бути здійснено зарахування навчальної дисципліни із представленням відповідних підтверджуючих документів (сертифікатів курсів, тренінгів, вебінарів тощо), за заявою здобувача вищої освіти на ім'я декана факультету. Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, відбувається у семестрі, що передує вивченню дисципліни.